

REPUBLICA MOLDOVA

Producția industrială a crescut în septembrie cu 1.5% an/an, cea mai bună evoluție din august 2022, conform Biroului Național de Statistică (BNS). La nouă luni industria a scăzut însă cu 5.4% an/an, pe fondul consecințelor șocurilor din ultimele trimestre.

Totodată, transferurile de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea populației au revenit pe creștere în octombrie (după scăderea pe parcursul a șase luni consecutiv), cu un ritm lunar de 3.0%, la 133.7 milioane dolari (maximul din iulie), conform statisticilor publicate de Banca Națională a Moldovei (BNM).

Evoluțiile macro-financiare internaționale și știrile interne s-au resimțit pe piața financiară săptămâna trecută.

Pe piața monetară ratele de dobândă au continuat să scadă: CHIBOR la trei luni cu 1.3% la 8.92%, iar CHIBOR la șase luni cu 2.4% la 9.22%.

Curba randamentelor s-a consolidat: ratele dobânzilor pe scadențele trei luni și șase luni la 3.44%, respectiv 6.18%. Ministerul Finanțelor s-a împrumutat cu 32 milioane lei prin titluri pe doi ani, 28.9 milioane lei prin titluri pe trei ani, 26.1 milioane lei prin titluri pe cinci ani și 12.2 milioane lei prin titluri pe șapte ani la costuri medii anuale de 6.86%, 7.12%, 7.38%, respectiv 7.64%.

La BNM EUR/MDL s-a depreciat cu 0.1% la 19.4168, iar USD/MDL a scăzut cu 0.6% la 17.7891, aspect evidențiat în ultimul grafic din partea dreaptă.

INTERNAȚIONAL

La nivelul **Zonei Euro** ameliorarea încrederii consumatorilor în noiembrie (spre maximul din august) exprimă premise de stabilizare pentru consumul privat (principala componentă a PIB) pe termen scurt. Climatul economic se menține dificil, aspect reflectat de scăderea economiei pentru a șasea lună la rând în noiembrie și de ajustarea construcțiilor cu 0.3% an/an în septembrie. Pe de altă parte, declinul prețurilor producției industriale în Germania (cu 11% an/an în octombrie) indică continuarea tendinței de temperare a presiunilor inflaționiste din regiune în perioada următoare, scenariu susținut și de semnalele de consolidare a politicii monetare.

Prețurile producției industriale în **Rusia** (în primele 15 ale lumii, cu un PIB nominal de 2.28 trilioane USD) au crescut cu 21.6% an/an în octombrie, maximul din aprilie 2022.

În economia **României** construcțiile și serviciile de piață prestate în principal întreprinderilor au urcat cu rate anuale de 12.5%, respectiv 13.5% în perioada ianuarie – septembrie, expresie a continuării ciclului investițional post-pandemie. De asemenea, rata locurilor de muncă vacante a crescut la 0.78% în trimestrul III. În sectorul bancar activele totale au urcat cu 11.49% an/an la 757.3 miliarde RON în T3, iar rezultatul net a crescut cu 37.9% an/an la 10.54 miliarde RON anualizat la nouă luni. Nu în ultimul rând, agențiile de rating au atras atenția cu privire la impactul negativ al noii legi a pensiilor. Evoluțiile macroeconomice din SUA, China și Zona Euro, știrile cu privire la companiile listate și fluctuațiile cotațiilor internaționale la materii prime au influențat piața financiară mondială săptămâna trecută. Ratele de dobândă la obligațiunile suverane pe scadența 10 ani s-au majorat, indicii bursieri din SUA și Europa au crescut, iar cursul mediu al dolarului american a continuat să se deprecieze comparativ cu EUR (referința BCE).

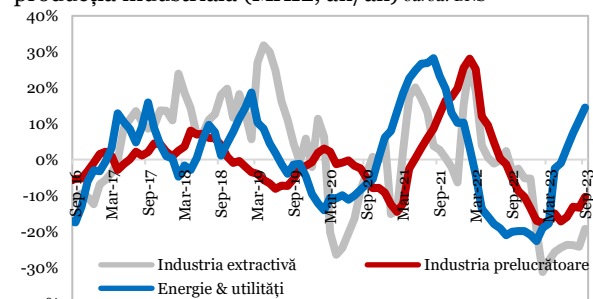
Calendar macroeconomic săptămânal

România	28 noiembrie	Tendințele în economie (Noi-Ian)
Germania	28 noiembrie	Încrederea consumatorilor (Dec)
Zona Euro	28 noiembrie	Indicatorii monetari (Oct)
Zona Euro	29 noiembrie	Indicatorii de încredere (Noi)
Rusia	29 noiembrie	Producția industrială (Oct)
Rusia	29 noiembrie	Comerțul cu amănuntul (Oct)
Rusia	29 noiembrie	Rata șomajului (Oct)
România	29 noiembrie	Autorizațiile de construire (Oct)
R. Moldova	30 noiembrie	Investiții în active imobilizate (Sep)
Zona Euro	30 noiembrie	Piața forței de muncă (Oct)
Zona Euro	30 noiembrie	Evoluția prețurilor de consum (Noi)
Rusia	1 decembrie	Industria prelucrătoare, ind. PMI (Noi)

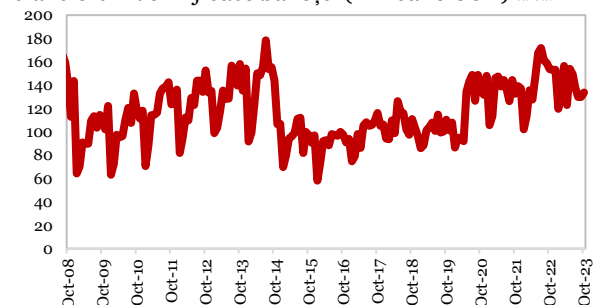
pieța monetară	24-Noi-2023	5 zile (%)	an/an (%)
CHIBOR (3L)	8.92	(1.3)	(62.2)
CHIBOR (6L)	9.22	(2.4)	(61.5)
EURIBOR (3L)	3.935	(1.2)	106.2
EURIBOR (6L)	4.074	0.2	72.0
LIBOR (3L)	5.6482	0.3	19.3
LIBOR (6L)	5.8198	0.5	12.3
pieța de capital	24-Noi-2023	5 zile (%)	an/an (%)
DJIA	35.390.2	1.3	3.0
EuroStoxx 50	4.372.1	0.7	10.3
MOEX	3.127.8	(2.5)	41.5
BET	14.690.3	(0.0)	27.0
pieța valutară	24-Noi-2023	5 zile (%)	an/an (%)
EUR/USD	1.0939	0.2	5.1
EUR/MDL	19.4168	(0.1)	(2.4)
USD/MDL	17.7891	(0.6)	(7.7)
RON/MDL	3.9063	(0.1)	(3.0)
cotații mărfuri	24-Noi-2023	5 zile (%)	an/an (%)
petrol (WTI) (\$/bbl)	75.5	3.6	(3.1)
aur (\$/uncie)	2,000.8	1.0	14.0
macro indicatori	perioada	an/an (%)	nivel (%)
PIB real	T2 2023	(2.2)	
rata inflației IPC	Oct-2023	6.34	
rata șomajului	T2 2023		3.80
rata de dobândă de politică monetară	din 07-Noi-2023		4.75

Sursa: BNM, BNS, Bloomberg

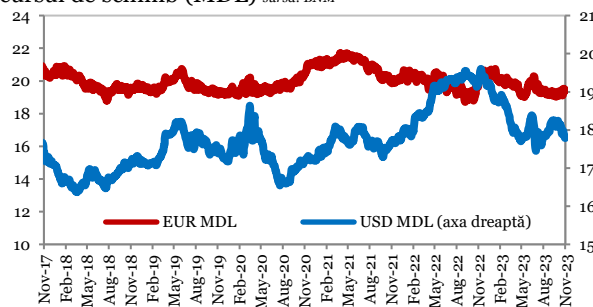
producția industrială (MA12, an/an) sursa: BNS

transferuri de mijloace bănești (milioane USD) sursa: BNM

cursul de schimb (MDL) sursa: BNM

ANALIZĂ

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică | Banca Transilvania
(+4)0374.697.575 | (+4)0754.035.080 | (+4)0730.727.516
andrei.radulescu@bancatransilvania.ro

VÂNZĂRI & TRANZACȚIONARE

Natalia Paraschiv

Director Trezorerie | Victoriabank
(+373) 22.576.350 | (+373) 69.295.131
natalia.paraschiv@vb.md

Grupul Financiar Banca Transilvania

- cursuri case de schimb [accesează AICI](#)
  - depozite – persoane juridice [accesează AICI](#)
  - carduri bancare [accesează AICI](#)
  - titluri de stat și operațiuni REPO [accesează AICI](#)
  - tranzacționare pe Bursa de Valori din Moldova [accesează AICI](#)
-
- finanțări rapide către persoane fizice, credite de consum pentru nevoi personale sau pentru achiziții în rate în locațiile comercianților parteneri [accesează AICI](#)
-
- acces rapid și simplificat la suport financiar în vederea achiziției de bunuri de folosință îndelungată; se adresează persoanelor juridice, companii mici, mijlocii și corporate [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare și management pentru folosința autovehiculelor, împreună cu administrarea externalizată a tuturor operațiunilor de care depinde funcționarea flotei auto [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare pentru afacerile mici [accesează AICI](#)
-

LIMITAREA RĂSPUNDERII

Acest raport este publicat în Republica Moldova de către Banca Comercială "Victoriabank", o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei (BNM) și Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). În baza licenței CNPF de societate de investiții de categoria „C” seria CNPF nr. 000820 din 15.03.2015, Banca Comercială "Victoriabank" are dreptul să desfășoare cercetări în investiții și analiza financiară sau orice altă formă de recomandare generală privind tranzacțiile cu instrumente financiare. Analizii financiare și/sau persoanele care difuzează rapoartele emise de către Banca Comercială "Victoriabank", nu au interese personale și nu se află în conflict de interese în raport cu instrumentele financiare la care se referă raportul. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Informația cuprinsă în Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" nu constituie o informație privilegiată, în sensul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, Banca Comercială "Victoriabank" respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață. Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere. Atragem atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, cu prezumția veridicității sursei, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către instituții publice, organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții, Banca Comercială "Victoriabank" neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție ce ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociați factori de risc, care nu sunt totalmente explicați în rapoarte. Altfel spus, Banca Comercială "Victoriabank" sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar cu aprobare explicită și doar prin menționarea sursei.